

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) L(44)
Štev. (Nº) 16

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
2 de mayo - 2. maja 1991

Žrtve komunističnega nasilja

Združenje žrtev komunističnega nasilja — tako se je preimenovalo Združenje slovenskih jetnikov in preganjancev jugoboljševizma — zahteva od nove slovenske oblasti, naj popravi vse krivice, ki so bile ljudem prizadejane iz politično-ideoloških razlogov, in omili njihove posledice.

V ta namen je združenje pripravilo in ponudilo slovenski skupščini v sprejetje zakon o popravni krivic.

S tem zakonom predlagajo, naj bi za nične ali neobstoječe razglasili vse pravne predpise in določbe, po katerih so bile izrečene kazni zoper tako imenovane notranje, narodne in razredne sovražnike v političnih procesih od leta 1945 naprej. Za take naj bi razglasili tudi vse administrativne odločbe, na podlagi katerih so pošiljali ljudi na „družbeno koristno delo“ ali odredili druge oblike odvzemanja prostosti in prisilnega dela, in pa odločbe, ki so bile izdane iz razrednih in politično ideoloških razlogov o zaplembi premoženja. Sestavljalci tega zakona predlagajo, naj bi pri republiškem sekretariatu za pravosodje in upravo ustanovili državno komisijo za popravno krivic. Žrtve nezakonitih postopkov naj bi pravno rehabilitirali z javno objavo njihovih imen ter izbrisom vseh obsodb in odločb iz kazenskih in drugih seznamov. Priznali naj bi jim tudi primerno denarno odškodnino oziroma njim ali njihovim dedičem vrnili zaplenjeno premoženje. Tistim, ki so jim nezakonito odvzeli prostost, pa naj bi čas zapora priznali v pokojninska leta z dvojnimi štetjem.

Združenje tudi zahteva vrnitev državljanstva vsem nasilno izgnanim državljanom in beguncem, če bi izrazili željo, da želijo biti državljani Republike Slovenije. Po njihovem mnenju je treba vrniti dobro ime vsem, ki so bili med

vojno ali po njej usmrčeni brez sodbe ter iz razrednih in politično ideoloških razlogov.

Vrhovno sodišče Slovenije naj bi opravilo uraden pregled vseh vojaških kazenskih procesov od leta 1941 naprej. Če bi se ugotovilo, da je obsodba nična ali neobstoječa, naj bi imele tudi te žrtve jugoboljševizma pravico do popravne krivic.

Po njihovem mnenju imajo to pravico tudi žrtve jugoboljševizma oziroma njihovi dediči, ki iz političnih razlogov niso mogli opravljati svojega poklica, niso dobili zaposlitve ali jim je bila povzročena še kakšna druga škoda.

Združenje žrtev komunističnega nasilja je pripravilo in ponudilo v sprejetje tudi zakon o odpravi kazenskega pregona. Pri tem se sklicujejo na ugotovitev, da je bila v letih od 1941 do 1945 na Slovenskem poleg oboroženega boja proti okupatorju tudi državljanska vojna. Skupščini predlagajo, naj bi za kazniva dejanja, storjena na območju Slovenije med vojno in v prvih mesecih po njej, ki jih je mogoče označiti za vojne zločine, razglasila abolicijo, to je odstop od kazenskega pregona. Abolicija naj bi bila popolnoma in naj bi veljala za vojne zločine, ki so jih storili na obeh straneh. Veljala naj bi tudi za vse tiste osebe, ki so kot vojni zločini na uradnih seznamih vojnih zločincev.

„GALLUS“ OBIŠČE SLOVENIJO

Ko se je mudil pri nas na obisku ljubljanski zupan inž. Jože Strgar in mu je naša skupnost pripravila kratko pozdravno slovesnost v dvorani Slovenske hiše, je —kot se naši bralci gotovo spominajo— pri tej sodeloval tudi zbor „Gallus“. Gostu je bilo zborovo petje všeč in se je o njim zelo laskavo izrazil, obenem pa izjavil, da bo skušal doseči, da bo k letošnji proslavi 400-letnice smrti skadatelja Jakoba Petelina-Gallusa povabljen tudi naš zbor.

Župan je bil mož beseda. Že 21. decembra lanskega leta je od direktorja Festivala Ljubljana, ki ima na skrbi vse proslave, zbor prejel telefaks, kjer mu sporočajo, da je inž. Strgar pohvalno govoril o zboru in da bo njihova potovalna agencija pripravila zboru program obiska in bivanja v Ljubljani in v Sloveniji. Naprosili so zbor za podatke o njem, o njegovi pretekli dejavnosti in o programu, ki ga zbor obvlada.

Razumljivo je bilo veselje v zboru ob tej novici, ki se je kmalu razvedela tudi

po naši tukajšnji skupnosti. Zbor je takoj stopil v stik z organizatorji in poslal vse zaprosene podatke ter s potrojeno silo začel študirati program.

Kmalu za tem se je oglasila s faksom ljubljanska Glasbena matica, ki letos obhaja svojo stoletnico. Tudi ona se je pridružila proslavam 400-letnice Gallusove smrti in soorganizirala obisk našega zbora v Sloveniji.

Končno je zbor 12. marca dobil še sporočilo, da je skupščina mesta Ljubljane sprejela pokroviteljstvo nad obiskom zbora v Sloveniji, nakar je zbor moral takoj poslati Mercator Turistu imena vseh članov zaradi pravočasne nabave vozovnic. Za koordinatorja obiska je ljubljanska občina določila docenta dr. Mihaela Vengušta, ki je tudi predsednik Glasbene matice.

Zbor, ki šteje z dirigentko vred 54 članov, je za turnejo po Sloveniji pripravil obširen program nad 70 skladb, med njimi take, ki so v domovini neznane (dela prof. Geržiniča, dirigenta Šijanca, itd.) pa tudi precej argentinske

Nesoglasja v Slovenski demokratični zvezi

Člani sveta Slovenske demokratične zveze - SDZ so se v petek, 26. aprila zbrali na seji, pokazalo pa se je, da je v tej intelektualno eni najmočnejših strank na Slovenskem vrsta nesoglasij. Najhujše razlike so glede bodočega sodelovanja s strankami v Demosu in izven njega, predvsem pa s Slovenskimi krščanskimi demokrati.

Del članstva je namreč vodstvu očital, da se o najpomembnejših strateških odločitvah ne posvetuje ne s svetom stranke ne z območnimi odbori. Dr. Dimitrij Rupel in izvršni odbor sta tako ostro nastopila proti horizontalnemu povezovanju nekaterih občinskih odborov stranke (predvsem kranjskega in bežigradskega), ker naj bi po njunem mnenju o takih stvareh odločal lahko samo kongres. Nekateri člani stranke so tudi menili, da naj bi izvršni odbor nelegitimno prejudicialno vprašanje prihodnjega odnosa SDZ do strank Demosove koalicije in opozicije. V SDZ se pojavljajo težnje po iskanju zaveznikov izven Demosa. Dr. Tine Velikonja je o tem dejal naslednje:

„Mislim, da je Demos naša usoda. Pomagal nam je priti na oblast, zrušiti stari režim in njemu moramo biti zvesti. Pri povezovanju z nedemosovimi strankami gre za neko koalicijo, za katero vemo, da v njej naj ne bi bilo krščanskih demokratov, ki nam gredo na živce. Toda oni so vendarle naš zaveznik!“

Ob tem je dr. Rupla obtožil, da je ravno on z izjavami o klerikalizmu kriv za to, da stranka izgublja članstvo. Velikonja trdi, da je klerikalizem izmišljotina predvsem predvojnih liberalcev in kasneje komunistov in da klerikalizem, tudi če je bil, nikoli ni rušil parlamentarnega sistema, boljševiki pa so ga. Teh trditev ni sprejel dr. Ivo Urbančič, ki je dejal, da je klerikalizem prenašanje religioznih vrednot v politično delovanje na izključujoč in ekskluziven

način, in nadaljeval:

„Sprašujem vas, ali smemo za današnje krščanske demokrate reči, da pri njih nikjer ni zaslediti tendence, intencije prenašanja religioznih vrednot v politično življenje? Seveda to prenašanje še ni ekskluzivistično in se nam tega še ni treba bati, ampak takšni pojavi so, je neka nevarnost po oživiljanju tega“.

Spomenka Hribar pa je menila, da stranko SDZ pretresajo tri vprašanja oziroma odnosi: do svetovnega nazora, do tradicij oziroma polpretekle dobe (NOB in revolucija) in do komunizma. Dejala je, da so krščanski demokrati bili prva stranka, ki se je razglasila in utemeljila svetovnonazorsko. Nastanek krščanskih demokratov bi po njenem mnenju lahko bil usoden za naše nadaljnje politično življenje. Lahko bi se namreč zgodilo, da postane krščanska vera kot kriterij strankarskega in političnega združevanja princip novega sektaštva po načelu: kdor ni kristjan, ne more biti član naše stranke, in obratno. Pri tem je dejala, da je njeno razmišljanje teoretsko in da kristjanom nihče ne more odrekati pravice, da se organizirajo v politično stranko.

Dr. Rupel pa je polemiziral s tistimi, ki so trdili, da je SDZ v krizi, saj je dejal, da SDZ pred dvema letoma ni bila nič, danes pa je v vladi, v kateri ima pomembne resorje in velik vpliv na odločitve. Vodstvo stranke je pripravljen zapustiti samo, če se bodo nadaljevale nekatere stvari, ki pričajo o tem, da nekdo umetno povzroča krizo stranke in s tem vodstvu jemlje legitimnost. Tudi Janez Janša je govoril o tem, da je notranja enotnost slovenskega političnega prostora manjša kot pred plebiscitom, vse skupaj pa se prenaša tudi na SDZ.

Na seji so še sklenili, da bo kongres SDZ dne 13. in 14. oktobra.

Marko Jenšterle
29. aprila, po telefaksu

in druge južnoameriške folklore.

Pevska skupina odpotuje v torek 7. maja ob 16.55 z Aerolineas Argentinas do Pariza, kjer se zadrži en dan, od tam pa nadaljuje pot z Air France 9. maja v Zagreb, od koder ga bodo prepeljali v Ljubljano, kjer ga bodo sprejeli pred mestno hišo (magistratom). Zborova pot po Sloveniji je trenutno programirana takole: 12. maja koncert v Kranju, 13. maja v Celju, 14. maja v Kopru. Nato bodo koncerti v Mariboru, Murški Soboti in Rogaški Slatini. V dneh od 24. maja do 26. maja bo zbor gost celovškega „Gallusa“ ter bo imel na Koroškem dva koncerta. 2. junija bo koncertiral v Novem mestu, zaključni koncert pa bo v Ljubljani v dvorani Slovenske filharmonije dne 3. junija. Na vsakem koncertu bo zbor izvajal drugačen program. Proste dni bo zbor izrazil še za obisk Brezij, Roga, itd.,

kolikor mu bo pač čas dopustil. Prva skupina (14 članov) se vrne z Air France 4. junija in pride v Buenos Aires 5. junija ob 9.10; vsi ostali pa se vrnejo z isto linijo s prihodom na Ezeizo 8. junija ob 9.10.

Naj dodamo še to: Po izredni naklonjenosti argentinskih prijateljev se bo moški del zbora predstavil doma v novih, enakih oblekah ter z dvema vrstama enakih kravat. Ženski del zbora pa si je tudi umislil novo uniformo. Za enotnost v predstavitvi sta poskrbeli tudi tovarni nogavic „Ciudadela“ in „Space“ (Medias Nancy).

Od doma je zbor dobil že mnogo vesti o veselju, s katerim ga pričakujejo, mi pa smo prepričani, da bo kot naša „pevska diplomacija“ dostojno predstavljal našo zdomsko skupnost in potrdil vse, kar so govorili in pisali o „argentinskem čudežu“.

